

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ТЕМАТА:

По време на 10-часовата ни командировка в Гюргево направихме запис на разговорите, които водихме там. И тъй като няма нищо по-силно от един автентичен документ, решихме да предадем с незначителни съкращения обясненията и отговорите на зам.-префекта на окръг Гюргево ИОАН МОЛДОВЯНУ и на главния редактор на в. „Кувънтул либер“ ИОН ГАГИ за аварията в химкомбината и за това доколко съществува проблем със замърсяването на въздуха в Гюргево. Преди това, обаче, искаме да разкрием един от тайните си планове за действие в Гюргево, до които, както стана известно от вчерашната ни кореспонденция, не се наложи да прибегнем. И така: бяхме решили да посетим първо гробището в Гюргево и да търсим има ли на някаква дата в интервала 13—20 октомври погребани повече хора в работоспособна възраст [защото в химкомбината пенсионери не работят]. От това щеше да стане ясно имало ли е авария с човешки жертви или не. Но, както казахме вече, до този план не се стигна.

При зам.-префекта проникнахме учудващо лесно и записвахме 20-минутната ни среща (без кафе). За тази среща ни съдействуваша зам.-главният редактор на в. „Кувънтул либер“ Ливну Попазу.

В. „УТРО“: — В Русе с обяснима тревога се говори, че в химическия комбинат е имало авария.

ИОАН МОЛДОВЯНУ: — Да, имаше малка трудова злополука. Компетентните органи в лицето на прокуратурата са запознати със случая. В момента на злополуката комбинатът не е работел, поради липса на първичен продукт — пропилен.

„УТРО“: — На коя дата стана злополуката!

И. М.: — Преди 8 дни. Там

са се използвали първични материали, в случая пропилен. Този материал е силно възпламеняващ се. В резервоарите не е имало никакъв пропилен, поради което не е работел заводът. Тогава се решава да се направи техническа ревизия на инсталацията, защото все пак по тръбопроводите остава известно количество газ. Намало е опасност от избухване на пожар. Има уреди и датчици, които замерват количеството изпуснат газ в завода, но те не

„Аварията в Гюргево“

ПРЕМЪЛЧАНАТА ИСТИНА

са отразили никаква промяна. После се е получило някакво възпламеняване от това малко количество. Друго обяснение за случая няма. Всичко друго като информация е невярно. Обвинявам журналистите от в. „Кувънтул либер“ за написаното.

„УТРО“: — Има ли човешки жертви!

И. М.: — Да. Четирима работника са ранени, в единият почина по-късно. За друг от останалите трима все още не се знае. А двамата са извън всякаква опасност за живота им.

„УТРО“: — Това от взрива ли е настъпило!

И. М.: — Да, там, където се работи с хлор и пропилен, не се разрешава да се пали огън при никакви обстоятелства. Докато не се получи разрешение дори цигара

ня може да се запали. Това, което ви казвам сега, не е от официалния рапорт от Прокуратурата, защото тя не е приключила своята работа.

„УТРО“: — Технологично нарушение ли е станало!

И. М.: — Там нищо не е работило.

„УТРО“: — На кого точно е влязла!

И. М.: — Аз не зная още причината за аварията, тъй като официално тази причина не е оповестена.

„УТРО“: — Станал е пожар, така ли!

И. М.: — Не. Все едно да

избухне газова бутилка. Пожар е намало, просто с тези остатъци в тръбопровода, които са избухнали, всичко е приключило.

(Следва на стр. 3)

Цецка ГИНКОВА
Симеон ВАЦОВ

РУСЕНЦИ ПРЕДЛАГАТ...

В редакцията дойде г-н Свилен Лазаров — финансов ревизор в Централна поща с предложение за разкриване на банкова сметка за набиране на средства за подпомагане на семействата на загиналите и пострадали работници при аварията в Химкомбината в Гюргево. Колективът на пощенски клон 12 има готовност да направи първата вноска от 200 лева.

ПРЕМЪЛЧАНАТА ИСТИНА

(Продължение от стр. 1)

„УТРО“: — Какво е състоянието на останалите живи работници?

И. М.: — Имат обгаряния II степен. Банална история. Е, разбира се, със съжаление, защото има една жертва, а за един от останалите не се знае. Комбинатът съществува от 10 години. Досега е имало около 6—7 злополуки в химическите заводи в Питещ и Пловдив, най-големите от които са били през 1980, 1981 и 1990 г. При тези страшни злополуки са загивали много хора. Може би и при вас, в България, има такива случаи?

„УТРО“: — Някои български вестници писаха, че е станало избухване в инсталацията за епихлорхидрин. Къде точно е станала аварията?

И. М.: — Точно там, в инсталацията за епихлорхидрин, но тя не е работела, повтарям.

„УТРО“: — А ако е рабо

тела?

И. М.: — Ако избухне тук резервоар с пропилен, тогава нямаше да се отървем и с десетки загинали.

„УТРО“: — Все пак, ако точно тогава комбинатът е работел?

И. М.: — Не е работел. Това е всичко.

„УТРО“: — Знаете ли за настроенията на русенското гражданство срещу този завод за хлор и как възприемате вие това?

И. М.: — Няма такъв завод за хлор в Гюргево. Имаше до 1988 г. — вече няма.

„УТРО“: — Да, но Русе се замърсява с т. н. хлорен йон

— свързан хлор!

И. М.: — Та това да не е под земята! Аз не зная за такава завод. Покажете ми го, ако можете. Няма такъв завод.

„УТРО“: — Говорим за отлепянето на газове от инсталацията за епихлорхидрин.

И. М.: — Да, там има някакви първични материали в малки количества.

„УТРО“: — Малки количества какво!

И. М.: — Няколко тона дневно. Аз не съм в течение на технологията на завода и не е в моя обхват да се митосувам за това, но смятам, че това, което се отделя, е в рамките на допустимото.

„УТРО“: — Да, според вашите измервания.

И. М.: — Това, което произвежда заводът, е много ценно и то е първичен продукт за други неща. То не се произвежда в големи количества и служи при влагане в други производства. Миналата вечер имашме среща с лидерите на синдикатите и ръководството на завода и между другото ни съобщиха, че тези, които не спазват технологичните правила, трябва строго да бъдат наказвани, а ако се налага и освобождаване.

Грижата на синдикатите в завода е, както ми съобщиха, да се спазват изискванията за безопасност, за да не загубят работните си места и те ще бъдат стриктни. Всичките около 1500 души не искат да загубят работните си места и затова са решили да не допускат и аварии.

„УТРО“: — Всички работници в завода от Гюргево ли

са?

И. М.: — Да. Бях в комбината във вторник. Нищо не се усеща във въздуха, на нищо не мирише.

„УТРО“: — Защо във въздуха на Русе се усеща мириса на хлорни производни и мъглата не се вдига според вас?

И. М.: — Потърсете ваши източници на хлор и хлорни производни. При нас такова нещо не се чувства след 1989 година.

„УТРО“: — В Русе нямаше нито едно предприятие, в което хлорът да участва като суровина!

И. М.: — Аз познавам платформи 1 и 2, знам какво произвеждат. Дали сме всички данни на срещи на високо равнище. Сравнявали сме данните с ваши български специалисти. Аз не зная каква индустрия имате вие, но трябва да се видят интереси (икономически) на България и какви производства има на русенска земя.

„УТРО“: — Благодарим Ви! Смятаме, че тази среща няма да е последна.

И. М.: — И аз благодарям. Бил съм в системата на химическата промишленост и познавам добре нещата. Ето, вашният колега от „Кувантул либер“ — един независим вестник, може също да ви даде повече подробности около по-случая, заради който сте тук.

Още нещо да ви кажа: аз съм нагледял много хлор, защото съм работил в комбината. Искаме да запомните само това — създаваме едно колективно общество между двата бряга на Дунав.

Какво тогава направя Гюргево до 1988 г. направя. Молим да ни извините за това. Както ние, така и вие дишахме този хлор. Но, запомнете, в химията на Гюргево работят 1500—2000 души. Трябва да бъдете коректни поне към тях. Всичко, което ще пишете, да бъде коректно и по два пъти проверено.

ИОН ГАГИ: — Аварията е станала и ние, и вие като не зависими журналисти, сме длъжни да го отразим. Имаше натиск срещу публикацията ни, но... фактът си е факт. Това, което се случи в химкомбината, не е поради дефектен технологичен процес, а поради това, че един от инженерите по лична инициатива искал да извърши една операция без разрешение на своя шеф. Прокуратурата, стопанската полиция, синдикатите и инспекцията по охраната на труда сега извършват анкета, за да установят точно вината на въпросния инженер.

„УТРО“: — Както точно е извършил той!

И. Г.: — В статията на нашия вестник е обяснено. Два дни никой не ни пука в комбината. Подробностите разбираме от работещите там, а не на самото място. Виждайки, че няма да можем да вземем до мястото на аварията, отидохме веднага в болницата, искахме официално решение от лекарите и се срещнахме с двамата младежи, които имат по-леки изгаряния. Срещата ни беше кратка, според уговорката с медците, за да не уморяваме претърпелите авария. Разбирате ли, ние не научихме подробности от ръководството на комбината, както е редно, а от ранените в болницата, от преките участници в аварията.

„УТРО“: — Как точно са се случили нещата в тяхната хронология!

И. Г.: — В едно производствено хале за епихлорхидрин на определени интервали от време се извършва профилактика на тръбопроводите и останалите съоръжения. Извършва се предпритриране с особено вид газ. Тези операции се наричат отгазване. Дежурният през този ден инженер отива при своя колега от компресорната зала, който е трябвало да даде разрешението си за отгазване.

Той му казва: „Не можеш да пристъпиш към съществяването на тази операция, защото при мен тя е все още отворена за смяна на гарнитурите“. Без да вземе предвид това нареждане, инженерът от залата за производство на епихлорхидрин абсолютно безотговорно решава да започне така нареченото отгазване. По този начин газът навлиза в компресорната зала и се разпространява много бързо. Този газ в един момент се е запалил. Не е известно още дали това е станало от външен източник, или е самозапалване. Всичко се е покрило с пламъци. Пострадали са момчета ни казаха, че се е чула силна експлозия, тътен и всички, включително и четиримата работници, са били в пламъци. Ако един от тях не е затворил с последни усилия крана с горящите си ръце, дрехи и лице, този газ е можел да обхване всичко, можеше да стане страшна катастрофа. Йонел Гюноу, героят, е имал много здраво сърце. Аварията става около 8,15 часа сутринта на 16 октомври. Лекарите са казали, че той няма да издържи до 20 часа на същия ден, защото е имал обгаряне от IV степен — 95 на сто. Но сърцето на този достоен човек се е борило със смъртта четири дена и четири нощи в страшни мъки. Другият фател

но обгорен от пламъците, е 37-годишният Николае Билку, починал 14 часа след аварията. Останалите двама са все още млади момчета, по на 22 години. Това са Богдан Ноч-стантинеску и Думитру Син, които имат изгаряния II и III степен, но ще се оправят. Единият от тях е постъпил на работа само четири дни преди аварията, а другият просто е замества свой колега, който отишъл да си обере лотото. ... Те са били в гюргевската болница, за тях са се полагали големи грижи, а от една седмица са в специализирана болница в Букурещ. Но те не са направили на лечение в столицата на химкомбината и от неговото ръководство. В редакцията получихме писмо от бещата на едното момче, за да изкаже искрената си благодарност от бързата реакция на журналистите от вестника и за изнесената информация.

В разговорите ни със заместник-префекта г-н Молдовану и г-н Гаги — главен редактор на „Кувантул либер“, имаше няколко основни про тиворечия. Първо, г-н Молдовану казва, че починалият е само един, за другия нямам информация и то две седмици след аварията (!!). Той спомена за „банален случай“, а саможертвата на Йонел Гюноу е предостатъчна „страшна катастрофа“, според думите на г-н Гаги. После, в префектурата ни казаха, че това е нарушение на трудовата дисциплина, а в химкомбината е извършено ГРУБО НАРУШЕНИЕ НА ТЕХНОЛОГИЧНАТА ДИСЦИПЛИНА!

Г-н Молдовану казва, че не е запознат с производството на химкомбината в детайли. Да, обаче същият този заместник-префект е бил преди това главен инженер по инвентарите на същия този химкомбинат (!!).

В един преди излизането на бр. 118 на „Кувантул либер“ главният му редактор и останалите журналисти са били подложени на натиск, за да спрат публикацията със заглавие „Трагичната злополука в химкомбината в Гюргево“. Но като независими журналисти, те са били длъжни да отразят аварията, според г-н Гаги.

Длъжни бяхме и ние, от вестник „Утро“, защото мълчанието не е само злато, то понякога може да значи и смърт. Не сме търсили сензации — с трагичната на семействата на Йонел Гюноу и Николае Билку (баща на два деца) не могат да се правят сензации. Търсихме истината и написвахме всичко в името на ИСТИНАТА! А това, че за местник-министърът на околната среда г-н Валентин Босавски вчера си е подал оставката заради нашето журналистическо разследване, е доказателство, че ИСТИНАТА е само една!